

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyitási díj: egy sor közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG.

Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése szeptember hó végével lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szélküldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetések legezelszerűbben postautalvány útján eszközölhetők.

Előfizetési feltételek:

Helyben háhozhozva, vagy vidékre postaküldve:

Egész évre . . . 5 frt. — kr.

Félévre . . . 2 frt. 50 kr.

Negyed évre . . . 1 frt. 25 kr.

Szarvas, 1895. október 6-án.

„Szarvasi Lapok” kiadóhivatala.

Hivatalos közlemények.

5484 számú honvédelmi miniszteri rendelethez.
1894

Hirdetmény.

A népfelkelés jelentkezéséről.

Az 1893. évi XXXVII. t. cz alapján mindazon katonailag kiképezett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a hadtengerészetben, a honvédségben, ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képezettek kik népfelkelési (rozsaszínű) ajánlati lappal el vannak látva, f. évi okt. hó 27-én. 1862 és 1861 évben születtek
„ hó 28-án. 1860 és 1859 évben születtek
„ hó 29-én. 1858 és 1857 évben születtek
„ hó 30-án. 1856 és 1855 évben születtek
„ hó 31-én. 1854 és 1853 évben születtek

és az idegenek Szarvason a városházán személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni tartoznak. Az írásbeli jelentkezéshez minden községi előjárásnál ingyen jelentkező lap kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve a községi előjárás és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmeztetés nyújt világosítást.

A személyes jelentkezéshez az utolsó katonai okmány (végelebcsojtó levél, kilépti bizonyítvány ajánlati lap) elhozandó az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó.

Az itt tartózkodó de (Ausztriában) a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módzatok között tartoznak jelentkezni mint a magyar honosok.

A jelentkezés igazolatlan elmulasztás 2—5 egész 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel, büntetettetik.

Kelt Szarvason, 1895. évi október hó 4-én.

Az előjárás.

Színészetünkről.

Azon magvas és figyelemreméltó cikk, mely ezen kérdést érdeklőleg a „Szarvasi Lapok” múlt heti számában megjelent, készített engem arra, hogy a kérdéshez röviden hozzászóljak. Eltekintve ugyanis attól, hogy a színészetnek, mint elsőrendű kulturális tényezőnek kérdése közügyünk, mely mindanyunkat kell, hogy érdekeljen: ezuttal ezen kérdés élesen aktuálissá vált. Első sorban azért, mert az új vendéglő a jövő szini saisonig felépülvén

a „Bárány” vendéglő megszűnik és így természetesszerű szükségé vált, hogy a színház a vendéglő udvarán, helyiségében vagy szomszédságában, szóval olyan helyen legyen, hol a vendéglővel közvetlen connexioban áll és az is bizonyos, hogy ezen tény több rendbeli consequentiát fog maga után vonni. De aktuális a kérdés azért is, mert az imént mult szini évad meglehetősen értéktelensége arra utal bennünket, hogy színészetünk ügyét komolyabb figyelemre méltassuk, azt elhanyagolni, a nyomorúság niveaujára lesüllyedni ne engedjük.

Szarvason eddig — bár nem hosszú idő óta — egy ugynevezett szinügyi bizottság volt az amindenható faktor, mely a színészetet dirigálta. A színigazgatók vele léptek érintkezésbe, a bizottság szabta meg a feltételeket és fogadta el vagy visszautasította az igazgatói ajánlatokat. A bizottság a kaszinó tagjaiból alakult. Semmi kifogásunk sem lehetett volna elvileg az ellen, hogy a kaszinó, mint tekintélyes erkölcsi testület, a maga kebeléből bizottságot küldjön ki a színészet érdekében de több évi szomorú tapasztalat után ridegen és őszintén constatalhatjuk, hogy az intézmény a gyakorlatban be nem vált, a bizottságot eljárásában és az ajánlatok elbírálásában nem aesthetikai érdekek és művészeti tekintetek vezérelték. Ez száraz tény, de, hogy mi volt az oka, nem tudom.

Nem bánomság? Indolentia? Mellékes. Az sem akar gyanúsítás lenni, távolról sem, hogy a bizottság tagjai között az aréna részvény társaság tagjai is helyet foglalnak, de hiába tekintettel arra, hogy az ember philosophice önös közelálló gondolat, hogy egy némely

TÁRZA.

Az el nem készült regény.

Irta: Hullám.

Egy két nap óta szokatlanul rosszul éreztem magam. Semmisen állt a kezemhez. Ha lefeküdtem, ha felkeltem mindig valami elégedetlenséget éreztem. S magam sem tudtam, hogy mi bajom.

Nagyon féltem, hogy meg bolondulok, mert gondolat menetem, mindég vissza, vissz tért egy szöke asszony tragediájához, melyet már vagy tíz éve olvastam, mind egyszerű napihirt, de azóta fantáziám annyi ra kiszínézte, hogy akár tíz kötetes regényt lehetett volna belőle írni.

Már egy pár költeményt is áldoztam, a szöke asszony szellemének, de nem használt semmit. Végre az orvosommal beszéltem.

— Tudja mit felelt, azt hogy írjon ebből a témából egy regényt. Akkor megszabadul a gondolatától.

Azt regényt, az kell nekem.

— Vettem vagy husz iv papírost, mert ha nincs tulságos sok helyem nem tudok írni, s az első szabad vasárnap délután hozzá fogtam. A cím csak meg lett volna hamarosan. De a kérdés nagy gondokat okozott.

Már éppen megtaláltam a helyes gondolatot, mikor a cselédleány éktelen hangon kezdett énekelni az ablakom alatt. Idegesen ugrottam fel. Ez mégis bor-

zaszó. Becsaptam az ablakot és ismét munkához láttam. De akkor a takarítóném jött be azzal a hírrel hogy a mosóném hat ing helyet csak négyet hozott haza. Ez rettenetes itt nem lehet dolgozni.

Estélig törtem a fejem hogy mit csináljak. Este megálapodásra jutottam. Másnap beadom a folyamodványomat egy hónapi szabadság végett s falura megyek egyik, nagybátyámhoz, ki már régebben meghívott.

Másnap csakugyan be is adtam a kérvényemet ez június másodikán volt. De semmit sem lehet oly nehezen kapni mint a szabadságot, én is bizony csak szeptember elején utaztam el.

Azzal a kedves érzettel ültem a vasútra, hogy egy hónapig nem láthatom a várost. A hónom alatt szorongattam a regényemet, melyből sok vajadás után két fejezet elkészült.

Az állomáson kocsit várt, mely nyil sebesen röpített a nagybátyámhoz.

Este volt mikor oda érkeztem. Az öregek nagyon szívesen fogadtak. És mikor már sok üdölgetés közben az ajtóig jutottam, kézen fogott nagynéném.

— Gyere csak, had mutassalak be.

— Kinek?

— Kinek? Furcsa, hát az Izácskának. Hisz még nem ismered.

— Ki az?

Talán még nem is tudod? Persze, persze így van két évig is nem nézett felénk. Izácska árva leány a bátyád a gyámja. Itt lakik nálunk. Akkora már Izácska is elő került mondhatom szép leány volt. Erősen megdobbant a szívem. Kevés ostromot kezdettem

ellene a vacsoránál, de fájdalommal tapasztaltam, hogy nagy liba! Nagyon tartozkodó volt velem szemben. Hanem azért nem nyomhattam el a gondolatot milyen takaros menyecske lenne belőle.

Másnap reggel a munkához fogtam. A lugasban telepedtem le, egészen bele merültem thémámba. Már már elraboltattam a szép szöke asszonyt a rablókkal, mikor egy kedves női hang megszólalt mellettem.

— Nem zavarom? kérdé félve. Feltekintettem Izácska állt előttem. Kézimunkával a kezében.

— Óh kérem dehogyan! siettem kijelenteni.

Leült velem szembe.

— Csak folytassa kérem!

Csak azért zavartam, mert délelőtt mindég itt szoktam dolgozni.

— Nagyon szép hely ez, kellemes itt írni.

— De igazán ön eljön a nagybátyjához vakációzni és ide is munkát hoz magával.

— Óh kérem. Ez nem munka ez mulatság.

— Mi az?

— Egy regény.

— Regény? Tehát ön is író?

— Csak diletans.

Mondja el kérem a regény tárgyát.

Elmondtam. Őszintén megkönyezte a szép szöke nő sorsát. Azután kérdé.

— Nem lehetne megváltoztatni a végén, hogy a szegény asszony ne mérgezné meg magát.

— Nem lehet. Ez igaz történet. Csak történeti hűség rovására lehetne változtatni rajta.

tagot szavazatában az aréna díjak jobban vagy kevésbé biztosított volta is befolyásolható. De soha jobban nem igazolta a bizottság összes róla fennebb elmondott állításait, mint ez idén. Ugyanis dacára annak, hogy elsőrendű társulat igazgatója is pályázott, a bizottság Pestinek ajánlatát fogadta el. Ez még nem baj, mert tette Pestinek azon színijelentése alapján, mely szerint társulata 59 tagból áll és kellő erővel bír. De hat hol maradt a bizottság ébersége, midőn a valóság a szini jelentésnek meg nem felelt? Miért nem figyelmeztette az igazgatót, hogy tenoristája, baritonistája, hős színésze stb. a holdban van? Pedig, ha a bizottság-é a jog, őt terheli a kötelesség.

E bizottság különben is önkényűleg alakult. Igaz ugyan, hogy a kaszinói alapszabályok második szakasza szerint a kaszinó célja „a nemzeti művelődési érdekek előmozdítása” — de ez tán még sem jogosíthatja fel az egyesületet, hogy egy város színészetének vezérlését kezébe ragadja.

Nézetem szerint sokkal illetékesebb volna a Szarvason megalakult „Társas-kör” arra, hogy kebelében színügyi bizottságot alakítson. Nemcsak azért, mert már tényleg van egy „Műkedvelői köre”, mely színészeti dolgokkal in praxi foglalkozván, azok iránt kétségtelen fogékonysággal bír, — hanem különösen azért, mert ez a kör társadalmunknak úgyszólván egész rétegét magában foglalja, míg a kaszinó az úgynevezett úri osztálynak egyesülete csupán. Már pedig senki sem tagadhatja meg a színházba járó egész publikum jogát arra nézve, hogy a színészet kérdésébe akár közvetve, akár közvetlenül beleszóljon. Egyébiránt kellő időben és illetékes helyen nem fogok késni ezen kérdésben konkrét indítvánnyal is felépni.

A leendő új szinkör építésére illetőleg az arénának az új vendéglő udvarába leendő átvitelére nézve persze leghelyesebb volna, ha az a város által eszközöltetnék. Ha privátvállalkozó teszi, aki pénztét helyezi e vállalatba, úgy természetesen az megfelelő előnyt óhajt magának biztosítani. Mi lehet irányadó ennek elbírálásánál? A nyújtott és nyert előnyök értékviszonya. Már pedig egész realiter véve a dolgot megfelelő-e az értékviszony, ha azért, mert egy igazgató, legyen Pestí vagy más, csekélyebb összeget fektet a vállalatba, neki évek hosszú sorára a játék-jog biztosítatik? Reali-

ter sem megfelelő, de hiszen talán nem egyedül a realizmus az irányadó akkor, midőn egy 25000 lakossal bíró város művészi érdekeiről van szó? Az igaz, hogy az igazgatónak elő lehet írni az igényeinknek megfelelő kivánalmakat, de meg van bennünk a félelem és kétely, hogy az ellenőrzés ismét laza és csupán névleges lesz, mint eddig volt.

Nézetem szerint egyedül hivatott volna a város. A kérdés ezen oldalára részletesen közelebb fogok kitérni.

Dr N. S.

— **Érdekes esemény** fog a fővárosban néhány hét múlva végbemenni. Ugyanis október 16-ától 19-éig tartják meg a „Magyar osztálysorsjáték” első húzását. A húzás a kormány felügyelete és egy királyi közjegyző jelenléte mellett a fővárosi Vigadó termében nyilvánosan fog megtörténni. Értesülésünk szerint a húzás menete a következő lesz:

Két szerezecsekereket állítanak föl. Az egyik az úgynevezett számkerék, a másik pedig a nyereményszerék. A számok mind össze vannak sorolva és egyenként külön hüvelybe rakva, E számok pontos fölülvizsgálása után a 100.000 egymást követő számot beteszik a számkerékbe, mert 100.000 sorsjegy van kibocsátva. A nyereményszerékbe pedig 10.000 cédulát tesznek, melyeknek mindenikére egy-egy nyeremény van fölírva. Ezután mindegyik szerezecsekerékhez két-két árva fut állítanak és a keréket alaposan megforgatják, hogy a belerakott számok jól összekeveredjenek. Erre az egyik árva fut a számkerékből kihuz egy számot és átadja a mellette álló árvaifutnak. Ez viszont kinyitja a hüvelyt és a benne lévő számot kivéve hangos kikiáltás végett átnyújtja egy hivatalos személynek. Az így kikiáltott szám a nyerő sorsjegy száma. De hogy mennyi nyeremény esik erre a számra, azt csak közvetlenül utána tudjuk meg. Most ugyanis a nyereményszeréknél álló árvaifut huz ki egy számot, és átadja azt a mellette álló másik árvaifutnak, ki a hüvelyt kinyitja és átnyújtja egy másik tisztviselőnek, ez a cédulán álló összeget kikiáltja. Ez az a nyeremény, mely az előbb kihuzott sorsjegyszámra esik. Az ily módon összetartozó két számot egymáshoz fűzik és azonnal jegyzőkönyvben veszik. Így folytatják az eljárást mindaddig, a míg a nyereményszerékben lévő 10.000 számot mindkibuzták. Ekkor ugyanis be van fejezve az első sors húzás. A számkerékben visszamarad 90.000 számot pedig hivatalosan lezárják és lepecsételik, mert ebből fogják ez évi december 6-ától 14-éig az „Osztálysorsjáték” második húzását megtartani, mely alkalommal 21.499 nyereményt huznak ki, összesen 4.332.000 korona értékben. Ez az „Osztálysorsjáték” húzásainak menete. A húzások iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, a mint az első magyar „Osztálysorsjáték” sorsjegyei is nagy népszerűségnek örvendnek. Az irántuk nyilvánuló nagy érdeklődés következtében — s mitűn csak 100.000 darab sorsjegyet bocsátanak ki — előrelátható, hogy még az első húzás előtt az összes sorsjegyek elkelnek.

len felugrottam és egy csókot nyomtam ajkára.

Elhalványodott s ijedten felszökött a kertből.

Az ebédre sem tudták olcsósalogatni, mert azt mondta, a feje fájt.

Csak másnap reggel találkoztam vele.

— Mi lesz a válasz a tegnapi kérdésemre.

Csak ráborult a pamlagra és sirt.

— Az istenért mi a baja?

— Ne gunyoljon hiába! Tréfát tűz velem a vallomásával.

— Komolyan mondtam tegnap. Nos ugye, hogy szeret magácska is engem?

No egy kicsit.

Akkor már előtűnt a napvilág a felhők közül.

A szemembe mosolygott s halkán mondá:

— Hisz már régen szerettem az arczképéről, azért fájt annyira vallomása, mert azt hittem hogy gunyol.

Egy csókkal lepecsételtem a kis ajkakat.

Tudja Isten nagyon gyorsan mult az időm. Észre se vettem s elmúlt szeptember. Vigan mentem vissza a városba, mert hisz egy szerető szívet hagytam hátra, kinek tulajdonosnéját majd farsangkor vezetem oltárhoz, mert nagy némén szerint csak farsangkor illik lakodalmat tartani.

A regényem nem haladt tovább mind volt, mikor Irácska félbeszakította a lugasban. De nincs is remény, hogy valamikor elkészüljön, mert szeptember óta a szép szöke asszony szomorú kísértete teljesen hűtellen lett hozzám.

Ujdonságok.

— **Alapító tag.** Méltóságos Gróf Bolza Pálné szül. Gróf Vigyázó Jóna úrhölgy a helybeli önk. tüzoltó egyet pénztárába 20 frt alapító tagsági díjjal a tagok sorába lépett. Jelenleg az ö. t. e. alapító tagjainak száma 20.

— **Ovodai gyűlés.** A helybeli ovodai felügyelő bizottság f. szept. 29-én tartotta ülését, melynek tárgyai a következők voltak: A II. kerületi ovodába négy pályázó közül dajkának választott meg Litauszky Istvánné szül. Opauszky Katalin asszony. — A f. bizottság felszólítja a képviselő testületet, hogy egyik elhunyt tag névszerint Szebegyinszky Pál helyére tagot válasszon. — Majd a gondnok terjesztette elő kimutatását a mult évről a növendékek létszámát és a befizetett tandijakat illetőleg. Az I. ker. ovodában volt 87 ingyenes, 484 fizetési növendék/ 96 frt 80 kr. tandij; a II. ker. ovodában volt 249 ingyenes, 409 fiz. növ. s 81 frt. 80 kr. tandij; A III. ker. ovodában volt 226 ingyenes, 546 fiz. növendék s 109 frt. 20 kr. vagyis összesen az egészét, volt a három ovodában 562 ingyenes, 1439 fiz. növ. s 287 frt 80 kr. tandij. — A gondnok számadásainak megvizsgálásával a bizottság M o c s k ó n y i József, jegyzőt a három ovoda felszereléséről szóló leltár átvizsgálásával pedig K o n v a l i n a Ferenc biz. tagot bízta meg.

— **Választmányi gyűlés.** A társ. polg. lányiskola választmánya a jövő héten tartja ülését, hogy döntsen a hirdetett tanítónői állásra beérkezett pályázatok felett. Magánúton úgy értesülünk, hogy a pályázat nem valami kedvezőleg ítűtö ki.

— **Kaszinói közgyűlés.** A helybeli kaszinó ma délután rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyat az alapszabályok módosítására kiküldött bizottság jelentése, s az épülő új nagy vendéglőben kaszinó helyiség kibérlése, s a jelenlegi épület bérbeadása vagy eladás fogja képezni.

— **Magyar osztály sorsjegyek.** A sarvasi Takarékpénztárnál magyar osztálysorsjegyek csakis f. hó 12 délután 5 óráig kaphatók, sorsjegyet venni szándékozóknak szükségleteiket addig fedezni kéretnek. A húzási jegyzék húzás után a takarékpénztárnál meg lesz tekinthető.

— **Árverések vissza vonása.** A folyó évi 24579-24580, 24577 és 24578. sz. hirdetményekkel Gyoma, Endrőd, Szarvas, Szeghalom, Gyula, Gyulavári és Kétegyháza községek fogy. ital és szeszitalmér. adójának biztosítása céljából f. évi október 7 és következő napjaira továbbá a f. évi 24584, 24585, 24583, 24582 és 24581. sz. hirdetményekkel Orosháza, Szab.-Szt. Tornya, T. Komlós, Sámson. Békés, B.-Csaba Kigyós Csorvás, M.-Berény, és Körös Tereza községek fent körülírt adójának biztosítása céljából f. évi október 14-én és következő napjaira kiírt árverések a nagy. méltóságú p. ü. ministerium f. évi okt. 1-én 72118 sz. a. kelt rendelete folytán vissza vonatnak. Gyulán, 1895. okt. 2-án. CSÁK m. k. pénzügyigazgató.

— **Kaszinói könyvtára.** A kaszinóban a jövő héten szerdán és szombaton 5-6 óráig tart könyvtárát a könyvtáros.

— **Új szivarok.** Operász név alatt újított kezdve új szivar nem kerül forgalomba, mely minden kis és nagy trafikban hét krajczárért kapható lesz. Az új szivarokat egyedül a szegedi dohánygyárban készítik, hol már több millió van belőle készletben.

— **A mezőgazdasági statisztika** összeállítása — tudvalegőleg — elrendeltetvén, az összeírással napidíj mellett, a tanítók fognak megbízatni.

— **A „Takácsok” eltiltása.** A belügyminiszter bizalmas rendeletet küldött az összes közigazgatási hatóságokhoz, melyben a „Takácsok” című szindarab előadását a vidéki színpadokról eltiltja. A rendeletet úgy hajtják végre a közigazgatási hatóságok, hogy csak azzal a kikötéssel adnak a szingazgatóknak helyhatósági engedélyt, hogy a „Takácsok”-at nem adják elő.

— **Az építő Szarvas.** Hogy mily nagy lendülettel vett városunkban az építkezés. arról csak annak lehet fogalma, ki nem feledkezett még meg arról, hogy városunk felett évek, sőt évtizedek röpöptek el, annélkül, hogy egy számbavehető új épülettel is szépült volna meg. — Mily nagy változás állott be e tekintetben csak a legutóbbi két év alatt is! Hiszen eltekintve a most épülő négy nagy épülettől, a Lengyel-féle magánlaktól, a nagyvendéglőtől, az új templomtól, s a sarvasi takarékpénztár áruaktárától, alig fogunk találni nagyobb mellékutczát is, ahol egy-két csinos új lakóháza ne bukkannánk. — Érdemes erről egy őszi séta alkalmával meggyőződni.

— **Iskola látogatás.** A vallás közoktatásügyi minister az 1895/5. j. k. tanévre ismét B é k é s s y Gyula, debreczeni tankerületi főigazgatót nevezte ki a sarvasi főgymnhoz. iskolalátogatónak.

— **Rosszul sikerült házasság.** Mindnyáján em

— Tehát ilyen siralmas esetek is vannak ezen a világon?

— A legtöbb leány ilyen, csak azért megy férjhez, hogy főköttő alá jusson.

— Nő én nem mennék. Csak olyanhoz megyek akit szeretek és a kiről tudom, hogy jó ember.

— Azt nem lehet előre kitudni.

— Dehogy nem. Például önről tudom, hogy nagyon jó ember.

— Honnan?

— A nagynénje beszélt tegnap este. igen sok szépet önről.

— Óh a kedves nagynéném igen kegyes azt hiszem a fele sem igaz annak,

— Miért vonja le a saját érdemeit.

Mert nincsnek.

— Önt ugy ismerem mint igazi férfit. Fájdalom ilyen nagyon kevés van manap.

— Férjet abból a kevésből kell választani.

— Választok is. —

Tréfásan szóltam.

— Például engem?

— Ha jobban ismerném nem mondom, hogy nem. Valami melegség lopozott a szívembe.

— És én ugyancsak meg tudnám becsülni. — szóltam.

Ijedten nézett rám.

Csak nem vette komolyan amit előbb mondtam? De komolyan. Én első pillanattól nagyon szeretem magácskát.

Egy szót sem szólt csak lehajította a fejét. Hirte-

lékszünek még az érdekes frigyre, melyre a múlt évben a szarvasi „férfi dalkar“ lépett **A d á m y R e z s ő**, úr, művelt és bájos leányával a szarvasi „Társaskörrel“. Az egybekelést egy-két örvendetes családi esemény is koszorúzta az élvezetes hangversenyek és majális alakjában. S ime most úgy hallik, hogy a kapos felbomlani készül talán engesztelhetetlen gyűlölet, hűtlenség vagy egyéb okok alapján. — Nem volna-e jó e frigyot a polgári házasság alapján újítani meg?

— **Uj hangversenyek.** Városunk hangversenyének számát mint értesülünk a főgymn. ifjusága is szaporítani fogja, amennyiben a bőjt idején az alakulóban levő „Tanulói segélyegylet“ javára, melynek célja szegény tanulók felségélyezése egy-két hangversenyt fog rendezni.

— **Brázay sóborszesze** egy oly kipróbált házi-szer, melyet minden gondos háziasszony megbecsül, s nem hiányozhat egyetlen házban sem, ahol rendkívül sikeres gyógyhatását ismerik. Ezért hívjuk fel újól a közfigyelmet e kitűnő gyógyszerkülönlegességre, mely a legjobb hatásának van elismerve, meghűlések, nátha, hurut, szakgatások, csúz- és közhvény, fejfájás, migrain, szem-, fül- és fogfájás, hajhullás stb. ellen; az orvosok négyféleképen javallják, és pedig: bedörzsölésre, borogatásra, belsőleg és massagera: mely utóbbira dr. Lörczy és vele együtt más előkelő orvosok ajánlják. E szer minden nagyobb fűszerkereskedésben kapható, de ajánlatos a silány utánzatok elkerülése céljából csak olyan üveggel elfogadni, melynek vignettáján Brázay házának látképe alatt a 19. vagy 20. számú védjegye látható, s a dugaszok Brázay czéggel vannak ellátva.

S z i n h á z.

S z o m b a t o n, szeptember 21-dikán Halasi Béla jutalomjátékául „Tüzek a gyakorlaton“ című 3 felvonás operette. A közönség nagy számmal jelent meg és tapsaival tüntette ki a jutalmazottat. Halasi a Kazmir szerepben teljesen correct alakítást nyújtott. Idegen szerepkörben érezte magát Kresz Irma, sokkal jobb volt Bessenyei Mariska, valamint Serfőzy Etelka, Timárné, a régi (sértés ne essék (mondván) jó komika, Delli és Nyitrai nem rontottak, ami már Nagy Gyuláról csak egy adag jó akarattal mondható.

V a s á n a p „A gyermekrablón“ öt felvonásos, nyolcz képhe osztott francia énekes színmű, A darab tulajdonképen egy rémregény a színpadon. Van is benne annyi eszelekvény, hogy az ember alig tud eligazodni és örül, mikor a mesének végére jut. Kiválóan jó volt ez estén Kresz Irma, ki igazi művészi magaslakra vitte fel játékát. A darab furcsa szerkezeténél fogva — mely szerint sok eszelekvény, új és új egyéneket kíván, még csak Halasinak volt hosszabb szerepe, melynek jól meg is felelt. A többiekéről — Bessenyeit és Dellit véve csak ki — jobb, ha meg sem emlékezem.

H é t f ő n, szeptember 30 dikán Beranekné Adolfiné karnagyón, jutalomjátékául a „Parasztbecsület“ és „A Pajkos Diákok“ kerültek színre, A jutalmazott rendkívül ügyességével és igazi zenei képzettségével valóban megérdemelte a zsufolt házat, mely ezen estén volt és azon tapsokat, melyekkel a közönség kitüntette. A „Parasztbecsület“ betanítása is dicsérte az ő nagy ügyességét. Hogyan ment maga a darab, alig akarunk birálatot írni, hiszen legfeljebb csak a vállalat merészsége az, ami dícséretet érdemel. Nem is mondunk egyebet, csak azt, hogy nem hittük volna az igazgatóról,

miszerint egy nap kedvéért a díszleteket mind elviszi és állít elénk egy csupasz színpadot, mely igazán aligha illett a „Parasztbecsület“hez. „A Pajkos diákok“at Feleky A. és Liska Mihály urak fellépte tette érdekessé. Liska Mihály úr szép lyrai tenorját már ismerjük, különösen szépek a felsőhangjai. Játéka is teljesen jó volt és az összjátékba beillő. Feleky Adolt urat ha nem is vennők, mint műkedvelőt figyelembe, hanem a színészekre alkalmazandó mértéket használók vele szemben, akkor is csak a legnagyobb dícséret hangjain emlékeztünk meg róla. Különösen mimikája kitűnő és mikor remekül maszkirozottan a színpadra lépett, mindeneiket elragadott. Játéka — a vén Geyer szerepében — kifogástalan volt és zajos tetszést aratott. A műkedvelőkön kívül tapsokat aratott még Serfőzy és Bessenyei.

Es most általánosságban akarok a Pesti Ihász Lajos ez idei szintársulatáról megemlékezni. Röviden csak, mert hiszen több ízben tettem ezt a heti kritika sorain lapunk mai vezércikkje is érinti a kérdést. Szarvason mondjuk ki az igazat, hogy Pesti Ihász Lajos társulata ez idén a közönség igényeit ki nem elégítette. Más társulatot érdemel Szarvasnak műpártoló közönsége. Biztunk színi jelentésében, családunk. Kintint, hogy a kellő erők nincsenek meg és a legnagyobb és legnehezebb szerepeket karból előrántott, szerencsétlen kardalnokok és kardalnokok által volt kénytelen eljátszatni, elénekelteni, jobban mondva, tönkretétetni. Sajnos, az ellenőrző közeg, a színiügyi bizottság, figyelmét e dolgok elkerülték. Legalább nem tartotta érdemesnek, hogy mozogjon. Reméljük, hogy ezen szezon nem fog többé megismétlődni.

Gzeglédi fatskola.

Hazai gyümölcstermelésünk fejlesztésén több ügybuzgó férfi működött, főleg a gyümölcsészet érdekében kísérletekkel igyekezve a különböző gyümölcs-fajok és változatoknak éghajlat, tekvés és talaj iránt való igényességüket behatóan tanulmányozni, kiutatni és megállapítani azokat, melyek a nagyban való termelésre legajánlatosabbak, hogy ekként a termelő a fajok megválasztásában ne habozzon, szándékolt ültetése alkalmával megtalálja azokat, melyek viszonyai között nem csak a legbiztosabban teremnek, de melyeknek gyümölcse a termelést meg is érdemli s ha belőle bő terméshez jut, mint nemes és keresett fajt értékesíteni tudhasa.

Hazai gyümölcsészetünk zászlóvivőinek mindenestre sok idejük s fáradságukba került ezen, a haza felvirágzása s a nép boldogítására törekvő igyekezetük, köztük egy pár, de főleg Bereczki Máté, hazai gyümölcsészetünk e nesztora, annyira szíven viselő és viseli e nemes ügyet, hogy őt magát nem kimélve, szembeállva a nélkülözéssel, ennek fejlesztésére áldozta, áldozta n mondhatni utolsó filléréit is.

Bereczki megismervén e téren a jók javát, 4 vas-kos kötetből álló „Gyümölcsészeti vázlatok“ című könyvet bocsátott ki a gyümölcskedvelő közönség használatára, költőményesen leírván a külföldi szaktekintélyek előtt is mérvadónak ismert eme művében azokat a gyümölcsfajokat, melyek viszonyaink között a termelésre inkább ajánlatosak.

Midőn e mű, mintegy pár évtizeddel előbb napvilágot látott, azt hittük, hogy hazai gyümölcstermelésünk varázsütés-szerűleg fog fellendülni, hogy a benne

foglalt ritka megfigyelő tehetség évtizedek fáradságos szorgalmával összegyűjtött s lerakott tapasztalatai az ország minden részén mihamar érvényesülésre találnak s számtalanok lesznek, kik felhasználva a készhez adott adatokat, követői lesznek a nagy szakfőnök s gyümölcstermelésünk fellendül.

Sajnálatos azonban, hogy ez viszonylag csak kis mértékben történt, hogy az ország nagy részén még ma is olyan silány gyümölcsfajtákat találunk elterjedve, melyre — ha van is belőle valami — vevő nem igen akad, ugyszólván csak rakásra romlik, jobb esetben szeszt főznek belőle, így utána kevés a haszon, pedig ahol megterem a silány gyümölcs, ott éppen úgy tisz-szer, huszszor annyi haszonnal megterem a nemesebb, drágább is, mint azt hazánk egy-két vidéke, főleg Kecskemét, szépen megmutatja, hol a nyert gyümölcsöt külföldön is drágán értékesíteni tudják, utána oly szép összegű pénzt képesek behozni az idegenből, minőt viszonylag a mezőgazdaságnak egyik ágából sem.

H o l n i n e s n e m e s g y ü m ö c s, o t t n i n e s n e m e s é r z é s, a kertészkedéssel ioglalkozók gondolatait nem háborgatják holmi szociális tanok, nem háborgatja őket a kapzsi vágy, a jobb létben levők kényelemben látása. Hol a gyümölcstermelés elterjedve van, ott ki-ki nyugodtan végzi a maga dolgát, a polgárok közt legtöbbszörre nyugalom, innen megelégedés és boldogság honol.

A gyümölcstermelésnek az erkölcsökre ható eme nemesítő tulajdonsága, a mezőgazdaságban évek óta tartó árnyatlás és pangás, szőlőnk lényegesebb részének a fillokszera által történt kipusztulása főleg kis gazdáinkat nagyon is arra utalnak, hogy figyelmüket a gyümölcs okszerű termelésére is ráfordítsák, de hát jöleg kissébb községeinkben hogyan jusson ehez a kis] gazda, hiszen „ha hallg is erről valamit, ha fel is tudja fogni ennek reá nézve anyagilag előnyös voltát, mert nincs ki előtte jó példával járna, ki oktatná vagy vezérelné, szándokát nem testesíti meg. Több tekintetben ezen állapoton segitendő, rendeli a törvény a köz-ségi faiskolák felállítását, de hát mikor fog ez a tényleg valósulni? sok helyen ha kiszakították is helyét a szolgabíró erőlyesebb közbelépésére, legtöbbször az előljáróság saját zsebére kiadja haszonbérbe, vagy a bíró burgondi répát termel benne, hogy kívánhatnánk ily esetben az e téren való haladást? ha az előljáróságok, kiknek nem csak hogy illenék, de kiknek kötelességük is volna jó példával menni elől magok vetnek ennek útjában gátat.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

S Z I K E S A N T A L.

Pályázati hirdetmény.

Békés vármegyéhez tartozó Szarvas nagy községben az 500 forint évi készpénz fizetéssel valamint magángyakorlat után a szabályrende-etil eg megállapított díjaknak szedhetési jogával avadalmazott második községi állatorvosi állás emondás folytán üresedésbe jöven, annak betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek, főlhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtlják, hogy kellően fölszerelt kérvényeiket f. é. október 20-áig hozzám benyujtsák.

A választás folyó évi október 21-én d. u. g órakor fog megejteni.

Szarvas, 1895. szeptember hó 24-én

K R C S M Á R I K,
főszolgabíró.

Őszibarackfa-csemeték nagymérbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: 103 legkitűnőbb fajban mintegy 80,000 drb. Csemeték árai: az 1-2 éves gazdag gyökerű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.

Nagybani árak	100 drb.	40 kros csemete	1	vagy	100 fajban	38 frt.	100-an-ként.
	250 "	40 "	"	1	"	56 "	
	500 "	40 "	"	1	"	34 "	
	1000 "	40 "	"	1	"	32 "	
	5000 "	40 "	"	1	"	30 "	

Igen nagy készlet van a következő fajokból: (melyeken a kitűnőbbnél kitűnőbb korai amerikai fajok nagyrészt bent foglaltanak) Amsden, Beatrix, Egresy-féle duránci, Grosse Mignonne hative, Grosse Mignonne tardive, Gyümölcskertek királynője, Honeyvell, Korai Sándor, I Lipót, Lord Palmerston, (egyenlő a Saint Joséval), Mateka dijazottja, Mezőkomáromi duránci, Olga királynő, Precoce de Canada, Rider s korai, Roth s may de Brig, Szép őrnő, Szögi duránci, Valparaiso, Venus emlője Vezzerle-féle korai duránci, Waterloo, Wilder, Wüntenberg király stb. stb.

Tessék árjegyzéket kérni!

H I R D E T É S E K.

H I R D E T M É N Y !

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

első húzása 1895. évi október 16-ikától 19-ikéig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magyar kir., kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan megtartatni.

Ezen első húzása az egész sorsjáték 31,499 nyeresiméne közül, melyeknek összege

5 millió 600,000 korona

10,000 nyeresimény fog kihuzatni

Egy millió 268,000 korona

összegeben. A második osztály húzása december 6 ikától 14-ikéig fog megtartatni.

Az első húzásra szóló osztálysorsjegyek, valamint mindkét húzásra érvényes teljes sorsjegyek még mindig kaphatók a külön táblákkal vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett.

Oly sorsjegyekért, melyeket az első húzás után vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.

Budapest, 1895. szeptember hó.

Andrassy-ut 5. szám.

Magyar osztálysorsjáték-igazgatóság.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Első húzás már 1895. október 16—19-ig.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeresimények.

Huzás 1895. október 16—19-ig

1	nyeresimény á	80000	=	80000
1	"	60000	=	60000
1	"	40000	=	40000
1	"	30000	=	30000
1	"	20000	=	20000
1	"	15000	=	15000
1	"	10000	=	10000
2	"	8000	=	16000
8	"	4000	=	32000
10	"	2000	=	20000
13	"	1000	=	13000
100	"	400	=	40000
860	"	200	=	172000
9000	"	80	=	720000
10000	nyeresimény összesen			1268000

31,499 pénznyeresimény

**5 MILLIÓ
600,000 KORONA**

összértékben.

A legnagyobb nyeresimény a legkedvezőbb esetben

**EGY MILLIÓ
KORONA,**

II. osztályu nyeresimények.

Huzás 1895. december 6—14-ig.

1	jutalom	600000	=	600000
1	"	400000	=	400000
1	"	200000	=	200000
1	"	100000	=	100000
1	"	50000	=	50000
2	á	20000	=	40000
2	"	15000	=	30000
4	"	10000	=	40000
10	"	8000	=	80000
27	"	6000	=	162000
100	"	2000	=	200000
200	"	1000	=	200000
1150	"	200	=	230000
20000	"	100	=	2000000
21499	nyeresimény és jutalom			4332000

E 49 nyeresimény közül az utoljára kihuzott kapja a 600000 korona díját.

Eredeti sorsjegyek az I. osztály részére :

Egy egész 40   egy fél=5/10 20   egy tized 4   egy huszad 2 korona.

Ajánl és utánvéttei szétküld

H E I N T Z E K Á R O L Y,

16-elárusító Budapest, Szervia-tér 3. szám.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Vidéki megrendelők kéretnek postadíjért 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, és a sorsozási tudósításért 20 fillért küldeni.

sürgöny-czim LOTTOHEINTZE, Budapest.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Általános ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag ki-tüntetett sósborszesz késziméne — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyezteven azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

Sósborszesz

Általános elismert kitönő háziszer ; különösen a bedörzsölés kenő-gyuró gyögmódnál (massaga) igen jó hatásu. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghust erősíti és a száj tiszta, szagta'an izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, fejkorpák képződés megakadályozására és annak megszüntetésre.

Ára egy nagy üveggel 70 kr., egy kisebb üveggel 45 kr.

Brázay Kálmán.

Budapesten, IV. kerület, Múzeum-körút 23. szám.

Kaphatók : Medveczky J Bugyis A. Réthy S. Tájber G. Kmetz M. és Komlóvszky J. uraknál.

**A kőbányai
Királysörfőző
részvénytársaság**

tisztelettel értesiti a n. é. közönséget, hogy sör gyártmányainak elárusítását megkezdte és azokat :

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Bajersör

elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kizárólagos képviselet Békés-megyére :

Hirschl Márton. Békés.

